

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA SABA

KIKAO CHA NNE

08 NOVEMBA, 2019

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA SABA

KIKAO CHA NNE – TAREHE 08 NOVEMBA, 2019

I. DUA:

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

**WAZIRI WA NCHI, OFISI YA MAKAMU WA RAIS
(MUUNGANO NA MAZINGIRA):**

Taarifa ya Tatu ya Hali ya Mazingira nchini, (*State of the Environment Report, 3*).

WAZIRI WA FEDHA NA MIPANGO:

Taarifa ya Mwaka ya Tathmini ya Utendaji wa Mamlaka ya Udhhibiti wa Ununuzi wa Umma kwa Mwaka wa Fedha 2018/2019 (*The Annual Performance Evaluation Report on Public Procurement Regulatory Authority for the Financial Year 2018/2019*).

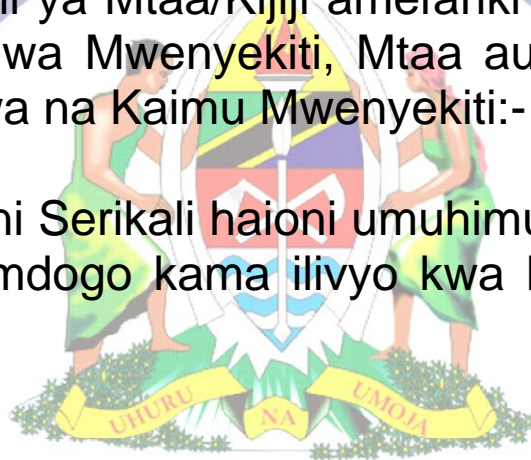
III. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

40. MHESHIMIWA JUSTINE JOSEPH MONKO (SINGIDA KASKAZINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Inapotokea Mwenyekiti wa Serikali ya Mtaa/Kijiji amefariki au kupoteza sifa ya kuwa Mwenyekiti, Mtaa au Kijiji husika huongozwa na Kaimu Mwenyekiti:-

Je, kwa nini Serikali haioni umuhimu wa kuwepo uchaguzi mdogo kama ilivyo kwa Madiwani na Wabunge.

41. MHESHIMIWA VEDASTUS MATHAYO MANYINYI (MUSOMA MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Ikiwa lengo la Serikali ni kuhakikisha inawahudumia na kutatua kero za Wananchi, kero hizo zisipotatuliwa katika ngazi za Mitaa, Kata, Wilaya na Mkoa Wananchi hao hulazimika kuandika na kushika mabango kila Mheshimiwa Rais anapofika Majimboni ili kupaza sauti zao:-

(a) Je, ni kwanini Viongozi wa Wilaya na Mkoa huzuia mabango hayo yasionekane na kusomwa na Mheshimiwa Rais;

(b) Je, Wananchi watumie njia gani kufikisha ujumbe wao kwa Mheshimiwa Rais pale matatizo yanaposhindwa kutatuliwa katika ngazi ya chini.

42. MHESHIMIWA DKT. JOHN DANIELSON PALLANGYO (ARUMERU MASHARIKI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):-

Je, ni lini Serikali itajenga kwa kiwango cha lami barabara ya King'ori kutoka Malula Kibaoni hadi King'ori Madukani, Maruvango, Leguniki, Ngarananyuki hadi Ilwiro.

43. MHESHIMIWA PROF. JUMANNE ABDALLAH MAGHEMBE (MWANGA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Shule ya Viziwi Mwanga hutoa Elimu ya Msingi kwa Watoto wasiosikia na wasioongea kwa Mikoa ya Kilimanjaro, Tanga na Arusha; wanapohitimu Elimu ya Msingi, Wanafunzi hao hujiunga na Shule za Sekondari za kawaida ambazo hazina Walimu wenye Taaluma Maalum, vifaa na mazingira rafiki kwa Watoto wenye ulemavu:-

Je, ni lini Serikali itajenga Shule ya Sekondari Maalum kwa Watoto Viziwi (wasiosikia na wasioongea).

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

44. MHESHIMIWA PAULINE PHILIP GEKUL (BABATI MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Miundombinu mibovu ya barabara zinazoelekea Hifadhini husababisha Watalii kuwa wachache Mathalan; barabara inayotoka Iringa Mjini hadi Hifadhi ya Ruaha km104 ni ya vumbi na vilevile barabara ya kutoka Babati Mjini hadi Tarangire km 20 ni ya vumbi:-

Je, ni lini Serikali itajenga barabara hizo kwa kiwango cha lami ili kuwavutia Watalii wengi zaidi.

45. MHESHIMIWA YUSSUF SALIM HUSSEIN (CHAMBANI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Utalii wa Baharini (*Diving*) unakuwa kwa kasi sana na hakuna chuo kinachotoa elimu hiyo hapa nchini:-

Je, Serikali haioni kuwa tunapoteza ajira nyingi kwa Vijana wetu.

WIZARA YA KILIMO:

46. MHESHIMIWA MARGARET SIMWANZA SITTA (URAMBO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:-
Licha ya juhudi kubwa za Serikali kumsaidia Mkulima wa zao la Tumbaku, bado zipo changamoto anazokabiliana nazo ikiwemo kutopata makisio na pembejeo kwa wakati, masoko ya uhakika na wanunuzi wengi wa Tumbaku ili kuleta ushindani wa bei:-

- (a) Je, Serikali ina mikakati gani ya kuondoa changamoto hizo ili Mkulima ajiendelee kiuchumi;
- (b) Je, Serikali inashirikianaje na Wakulima wa Urambo ili wawe na Kiwanda cha Tumbaku Urambo.

WIZARA YA NISHATI:

47. MHESHIMIWA SAED AHMED KUBENEA (UBUNGO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati:-
Gesi Asilia iliyogundulika nchini ni takribani ujazo wa *Trilioni feet* 56:-

- (a) Je, uwekezaji wa Viwanda vinavyotumia Gesi Asilia kwa ukanda wa Kusini umefikia wapi na ni wa kiwango gani;

(b) Je, mpango wa kujenga kiwanda cha kuchakata Gesi Asilia bado upo.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

48. MHESHIMIWA LAMECK OKAMBO AIRO (RORYA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Mheshimiwa Rais akiwa kwenye ziara ya kujinadi wakati wa kampeni Wilayani Rorya aliwaahidi Wananchi wa Rorya kujenga barabara ya lami kutoka Mika-Utegi hadi Shirati; lakini hadi sasa ahadi hiyo haijatekelezwa:-

Je, Serikali ina mkakati gani wa kutekeleza ahadi hiyo.

49. MHESHIMIWA MUSSA RASHIDI NTIMIZI (IGALULA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Wananchi wa Kata ya Tura katika Vijiji vya Mwamlela, Mmunyu na Nkongwa hawana kabisa mawasiliano ya simu licha ya umuhimu wa mawasiliano kiusalama na kiuchumi:-

Je, Serikali inatoa ahadi gani ya kupatikana kwa mawasiliano katika Vijiji hivyo.

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

50. MHESHIMIWA SELEMANI JUMANNE ZEDI (BUKENE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Kijiji cha Sojo katika Kata ya Isugule, Wilayani Nzega patajengwa Kituo kikubwa (*coating yard*) cha kuandaa mabomba yote ya mradi wa bomba la mafuta kutoka Hoima, Uganda hadi Chongoleani, Tanga ambapo Kituo hicho kitakuwa na Wafanyakazi zaidi ya 2000; kutokana na ongezeko hilo la idadi ya watu mahitaji ya huduma za Jamii yatakuwa makubwa:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuanzisha Kituo kidogo cha Polisi katika Kijiji cha Sojo ili kuhakikisha usalama kwa Wananchi na mali zao.

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA:

51. MHESHIMIWA KHAMIS YAHAYA MACHANO (CHAANI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia:- Tarehe 19/08/2019 zaidi ya Wanafunzi 100 walisafiri kwenda kwenye masomo China na India; na ni ukweli kuwa Elimu ya Juu ni suala la Muungano:-

- (a) Je, katika Wanafunzi hao wangapi wanatoka Zanzibar pamoja na majina yao;
- (b) Je, ule utaratibu wa Zanzibar kupewa *Scholarship* za Elimu ya Juu bado unatekelezwa;
- (c) Je, ni lini Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia atakutana na Waziri wa Elimu Zanzibar ili kuweka utaratibu mzuri wa masuala ya Elimu ya Juu.

WIZARA YA VIWANDA NA BIASHARA:

52. MHESHIMIWA ANATROPIA LWEHIKILA THEONEST (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda na Biashara:-

- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kuwalipa fidia Wananchi ambao maeneo yao yalichukuliwa kwa ajili ya ujenzi wa Vituo vya Uwekezaji vya Nkwenda na Murongo;
- (b) Je, ni lini ujenzi wa Vituo hivyo utaanza.

WIZARA YA MADINI:

53. MHESHIMIWA YOSEPHER FERDINAND KOMBA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Madini:-
Katika Kijiji cha Sakale, Kitongoji cha Kwempasi – Tarafa ya Amani katika Wilaya ya Muheza Wananchi waligundua uwepo wa Madini na shughuli za uchimbaji zilianza, lakini baada ya muda Serikali imefunga machimbo yale:-

Je, ni lini Serikali itaandaa utaratibu wa kufungua machimbo hayo ili wachimbaji wadogo hususan Vijana wazawa waweze kunufaika.

54. MHESHIMIWA ENG. RAMO MATALA MAKANI (TUNDURU KASKAZINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Madini:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kutekeleza mipango yake pamoja na maelekezo ya Mheshimiwa Rais ya kushughulikia kero za wachimbaji wadogo hususan katika Maeneo ya uchimbaji ya Ng'apa Mtoni na Muhuwesi.

WIZARA YA MAJI:

55. MHESHIMIWA DKT. MARY MICHAEL NAGU (HANANG’):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji:-

Je, ni lini miradi ya maji ya visima vya Waranga, Dumbeta, Endamudagya, Gidika, Murumba na Hirbadaw itakamilika na kuanza kusambaza maji kwa Wananchi.

IV. KAMATI YA MIPANGO:

WAZIRI WA FEDHA NA MIPANGO:

Kwamba, Bunge lipokee, kujadili na kushauri kuhusu Mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Taifa unaokusudiwa kutekelezwa na Serikali pamoja na Mwongozo wa kuandaa Mpango na Bajeti ya Serikali kwa Mwaka wa Fedha 2020/2021.

(Majadiliano yanaendelea)

**DODOMA
08 NOVEMBA, 2019**

**S. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE**